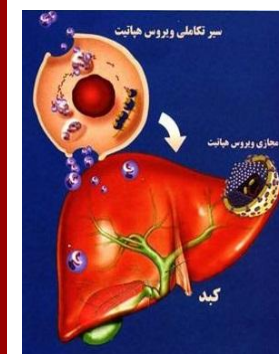

پمفلت آموزشی هپاتیت B و C

به مناسبت روز جهانی مبارزه با هپاتیت

واحد کنترل عفونت/ارتقا سلامت

بیمارستان بهمن - مرداد 1399

نقش کبد در بدن

کبد شما یکی از مهمترین اعضای بدن است که نقش حیاتی در زندگی شما ایفا می کند. وظیفه اولیه کبد تصفیه هر چیزی است که شما می خورید. کبد در مراقبت از عفونت ها کمک می کند و میکروبها و سایر مواد سمی را از خون شما خارج کرده و به حفاظت سلامت شما کمک می کند. همچنین کبد مسئولیت ذخیره انرژی برای به حرکت در آوردن عضلات و کنترل قند خون و تنظیم کلسترول و نیز مسئولیت کنترل چندین هورمون و آنزیم دیگر است.

هپاتیت چیست؟

هپاتیت که از نظر لغوی به معنای التهاب کبد است می تواند در اثر عوامل مختلف از جمله بسیاری از داروها، ویروس های مختلف، بیماریهای خود ایمنی و بیماریهای ژنتیکی پدید آید، که می تواند فعالیت های کبد را مختل سازد. انواع هپاتیت A، B، C، D و E می باشد. که در اینجا به دو نوع هپاتیت B، C پرداخته می شود

هپاتیت "C" نوعی بیماری کبدی است که در اثر عفونت با ویروس هپاتیت C رخ می دهد. ویروس هپاتیت C در سلولهای کبدی زندگی می کند و موجب التهاب کبد (هپاتیت) می شود این ویروس همچنین می تواند موجب آسیب های دائمی کبد مثل سیروز (تنبلی کبد)، سرطان کبد و نارسایی کبد گردد.

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی بهمن

آدرس: شهرک غرب - خیابان ایران زمین شمالی
تهیه کننده: واحد کنترل عفونت / واحد ارتقا سلامت

بسیاری از بیماران تا زمانی که دچار آسیب کبدی شوند، از بیماری خود بی اطلاع هستند و این امر ممکن است چندین سال پس از آلوده شدن فرد به ویروس هپاتیت C رخ دهد. بلافاصله پس از اینکه فردی به ویروس هپاتیت C آلوده شود، وارد مرحله کوتاه مدت و ابتدایی بیماری می گردد. در بعضی افراد پس از این مرحله ویروس هپاتیت به طور دائمی از بدن پاک شده و هرگز مشکل کبدی پدید نمی آید ولی حدود ۸۵ درصد افرادی که به این ویروس مبتلا می شوند وارد فاز پیشرفته و طولانی مدت بیماری می شوند.

ویروس هپاتیت B عامل بروز بیماری هپاتیت B در انسان است. این ویروس در کبد انسان جایگزین شده و تکثیر می نماید. مواد تولید شده توسط این ویروس ها به گردش خون می ریزند. بخش فعال ویروس در قسمت مرکزی آن قرار دارد. آنتی ژن سطحی ویروس هپاتیت B در سطح ویروس قرار گرفته است. هر کسی که این ذرات سطحی کوچک در خون او وجود داشته باشد، فرد آلوده تلقی می شود. انجام آزمایشات خونی حساس، تکثیر ویروس در بدن را مشخص می نماید. حساس ترین آزمایش خون در بیماران که بر تکثیر ویروس در بدن دلالت می کند، آزمایش پی-سی-آر است. امروزه امکان اندازه گیری کمی ویروس در خون نیز فراهم شده است و می توان در مورد شیوه درمان و پیگیری تصمیم گیری کرد.

راه های انتقال هپاتیت چیست؟

انتقال از راه خون و فرآورده های خونی: سابقه تزریق خون آلوده به ویروس، استفاده از سرنگ مشترک جهت تزریق، خالکوبی و تاتو کردن یا سوراخ کردن گوش با وسایل آلوده، استفاده از مسواک یا تیغ ریش تراشی که می تواند آلوده به خون باشند و فرورفتن اتفاقی سوزن آلوده به ویروس در بدن

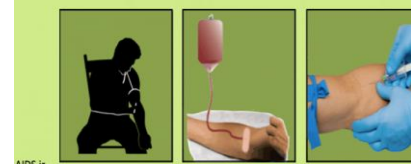
انتقال از طریق مادر آلوده به نوزاد: این راه مهمترین راه انتقال بیماری هپاتیت B در ایران است. انتقال از راه جنسی: ویروس هپاتیت در ترشحات بدن از قبیل بزاق، مایع منی و ترشحات مهبل وجود دارد. عدم رعایت اصول صحیح فعالیت جنسی و یا بی بندوباری جنسی می تواند موجب انتقال هپاتیت شود

انتقال از طریق اقدامات دندانپزشکی: انجام اقدامات دندانپزشکی در مراکزی که از وسایل غیربهداشتی و با روشهای غیرصحیح وسایل خود را ضدعفونی می نمایند، می تواند موجب انتقال بیماری شود

انتقال در بین اعضای خانواده: ویروس هپاتیت در اثر برخورد های ساده روزانه مانند صحبت کردن، دست دادن، بوسیدن، در آغوش گرفتن و یا در مکانهایی مانند استخرها منتقل نمی شود.

استفاده از سرنگ مشترک: متأسفانه در برخی موارد مشاهده شده که برخی ورزشکاران جهت تزریق داروهای تقویتی از سرنگ تزریقی به صورت مشترک استفاده می کنند

راه های انتقال و عدم انتقال هپاتیت ب و ث

AIDS.ir

علائم و نشانه ها بیماری هپاتیت

می تواند بدون علامت باشد و یا علامتی بسیار شدید همراه با گرفتاری شدید کبدی ایجاد کند. معمولاً پس از ورود ویروس به درون بدن و پس از یک دوره نهفتگی، علامتی شبیه سرماخوردگی مثل ضعف، خستگی، احساس کسالت، بی اشتها، تب، درد عضلانی، التهاب مفاصل و بثورات پوستی ممکن است ایجاد شود. پس از مدتی مرحله دوم علامت به صورت بروز زردی و بهبود علائم مقدماتی به همراه تیره رنگ شدن ادرار یا کمرنگ شدن مدفوع بروز می نماید. بعد از این مرحله بیمار وارد مرحله نقاهت می شود. معمولاً کودکان علائم خفیف تری را بروز می دهند و بیشتر بدون علامت هستند

چه مواردی در پیشگیری از انتقال ویروس نقش بسزایی دارند؟

- ✓ در صورت نیاز به کمک برای پانسمان زخم از دستکش استریل استفاده شود.
- ✓ از سرنگ مشترک استفاده نکنید
- ✓ در صورتیکه به این بیماری مبتلا هستید، خون، پلازما، اعضای بدن یا بافت اهدا نکنید.
- ✓ زخم و بریدگی های پوست را خودتان پانسمان کنید.
- ✓ از ریش تراش، مسواک و لوازم آرایش یا لوازم شخصی دیگران بطور مشترک استفاده نکنید

✓ مواظب باشید در داخل خانه به صورت اشتباهی از مسواک همدیگر به صورت مشترک استفاده نکنید. بهتر است محل نگهداری مسواک ها و رنگ آنها متفاوت باشد.

✓ بیاد داشته باشید هپاتیت C واکسن ندارد و همیشه درمان کامل ندارد لذا پیشگیری از آلودگی دیگران با عمل به توصیه های بهداشتی بر عهده شماست.

✓ بهترین راه مقابله با ابتلا به بیماری هپاتیت B تزریق واکسن آن است به همین دلیل واکسیناسیون آن در کلیه نوزادان و افراد در معرض خطر انجام می شود

واکسن هپاتیت B معمولاً در سه نوبت و به فواصل یک ماه و ۶ ماه پس از اولین تزریق می باشد. تزریق واکسن باید عضلانی و حتماً در عضله بازو صورت گیرد. توصیه می شود تا آنتی بادی ضد هپاتیت B، یک تا سه ماه پس از کامل شدن نوبتهای تزریق واکسن اندازه گیری شود.

چند تذکر:

ناقلین هپاتیت B می توانند ازدواج کنند ولی همسر آنان باید بر علیه این بیماری واکسینه شده و از تاثیر مثبت واکسن مطمئن شود. خطر انتقال عفونت در زندگی زناشویی سالم بسیار کم است.

بررسی همه زنان باردار از نظر هپاتیت B ضروری است تا در صورت کشف عفونت از انتقال بیماری به نوزاد پیشگیری شود. بهتر است خانم های مبتلا به هپاتیت B اگر به تعداد کافی فرزند دارند از حاملگی مجدد خودداری نمایند.

ناقلین هپاتیت می توانند مثل بقیه مردم زندگی کنند. افراد از اهداء خون با هدف کشف بیماری خودداری کنند و تنها با انجام آزمایش خون پی به وضعیت خود ببرند. بدنبال کشف یک مورد مثبت هپاتیت در خانواده، انجام این آزمایش در خواهر، برادر، والدین، همسر و فرزندان توصیه می گردد.

درمان هپاتیت C

هپاتیت C در مواردی نیاز به درمان دارویی دارد و در مواردی درمان دارویی لازم نیست.

درمان هپاتیت B

هپاتیت مزمن نیاز به درمان دارد و در صورت درمان دارویی می توان آنها را تبدیل به حالت غیر فعال کرد.

در صورت تشخیص ویروس هپاتیت در خون شما حتماً با یک متخصص بیماریهای عفونی مشورت نمایید.